

Inventáře a katalogy fondů Státního oblastního archivu
v Plzni

**První klatovská parostrojní továrna na prádlo,
Kottal a Stadler,
Klatovy**

1939 - 1949 (1950)

Inventář

EL JAF č.: 10522

AP č.: 472

PhDr. Eva Wasková

Plzeň 1998

Obsah

Úvod

I.	Dějiny původce fondu	3
II.	Dějiny a vývoj fondu	5
III.	Archivní charakteristika fondu	5
IV.	Stručný rozbor obsahu fondu	6
V.	Záznam o vypracování inventáře	6

Inventární seznam

I.	Vedení a správa závodu	7
II.	Zaměstnanci	7
III.	Účetnictví	7

Úvod

I. Dějiny původce fondu

"Kottal a Stadler, veřejná obchodní společnost ku provozování výroby prádla", Klatovy zažádala o zápis v obchodním rejstříku Krajského soudu v Klatovech 4.12. 1889. Jejími majiteli byli Eduard Kottal a šlechtic Georg Stadler von Wolfersgrün.

O čtyři roky později 22.12.1893 byla do obchodního rejstříku Krajského soudu v Plzni zapsána změna názvu, který nadále zněl **"Erste Klatauer Wäschewaarenfabrik mit Dampftrieb Kottal & Stadler"**, hlavní závod v Klatovech. Oba společníci samostatně zastupovali firmu, stačilo, když pod razítko firmy přidali svůj podpis.

Obchodní a živnostenská komora začátkem roku 1893 oznámila krajskému soudu, že firma má pobočný závod v Plánici. Majitelé oponovali a OŽK posléze připustila, že v Plánici je pouze několik šiček, které provádějí některé dílčí úkony na polotovarech. O filiálku, kterou by bylo třeba zapsat, se tedy nejednalo.

Na jaře 1899 zemřel společník Kottal. Jeho syn, zaměstnaný jako poštovní praktikant ve Vídni, o podnik neměl zájem. Firma byla vyškrtnuta z rejstříku firem společenských a zapsána se stejným názvem v rejstříku firem jednotlivců. Jediným majitelem zůstal Jiří Stadler z Wolfersgrünü. Prokuristkou firmy se stala paní Josefina Stadlerová.

Znovu ustavena byla veřejná obchodní společnost opět v roce 1908, kdy Stadler svůj závod prodal spolujednatelům Josefu Feiglovi a Leo Eisenschimlovi, továrníkům v Klatovech. Firemním právním zástupcem se stal advokát JUDr. Isidor Fleischer z Klatov a na žádost nových majitelů byl téhož roku v rejstříku Krajského soudu v Plzni zapsán i český název firmy **"První klatovská parostrojní továrna na prádlo, Kottal & Stadler"**. Postačující zastoupení bylo naplněno podpisem jednoho z vlastníků a ručním připsáním hesla Kottal & Stadler.

V roce 1923 společníka Josefa Feigla nahradil jeho syn Rudolf, firmu zastupoval advokát JUDr. Pavel Gutwillig. Od 1.6. 1928 přešlo protokolování firmy od plzeňského ke klatovskému krajskému soudu, prokuristou firmy byl v letech 1928 - 1935 Ludvík Fleischer.

Brzy po ustavení Protektorátu Čechy a Morava došlo k arizaci firmy, 1.2. 1940 byl jejím "treuhänderem" určen Josef Roller z Lince.

V roce 1942 se změnili i vlastníci firmy: místo Eisenschimla (vlastník) a Rudolfa Feigla (veřejný společník) se zapisují podnikatelé z Aše Ernst Schmidt a Hermann Plommer, jméno firmy zní **"Erste Klatauer Wäschewaarenfabrik mit Dampftrieb Schmidt & Plommer vormals Kottal & Stadler"**, zčásti se mění i předmět podnikání - je jím výroba výhradně pánského prádla. Prokura je přidělena paní Anně Marii Schmidtové (9.5. 1942). Právním zástupcem se stal plzeňský advokát JUDr. Luděk Bezděka. Jako vedoucí závodu je v květnu 1943 zapsán Ing. Ernst Schmidt. Následující měsíc se "tovární výroba všech druhů pánského prádla" rozšiřuje opět na "tovární výrobu prádla".

Dne 13.11. 1944 investovali noví majitelé padesátikorunový kolek do vymazání dodatku "dříve Kottal a Stadler" z rasových důvodů.

V srpnu 1945 byl výměrem Okresního národního výboru v Klatovech jmenován národním správcem firmy Schmidt a Plommer, továrna na prádlo, Klatovy místní velkoobchodník František Dvořák. Za dva měsíce jej vystřídala vdova Gertruda Feiglová a zároveň požádala o změnu názvu opět na **"První klatovská parostrojní továrna na prádlo, Kottal a Stadler"**, vymazání dvojjazyčných zápisů, prokuristky Schmidtové a národního správce Dvořáka.

Na žádost dědiců po Eisenschimlovi a opatrovníka nezvěstného Rudolfa Feigla zrušil Krajský soud v Klatovech 25.3. 1947 národní správu a vrátil majetek původním vlastníkům. Vzhledem k tomu, že se jednalo o podnik středního podnikatele, nepodléhal konfiskaci. (Změna podle směrnic ministerstva průmyslu z 19.3. 1946 č. II/1-76733 pro zrušení národní správy a vrácení majetku odebraného Židům).

Vyhláškou ministerstva průmyslu č.1254 z 27.6. 1948 ve smyslu zákona č. 114/48 Sb. byla firma definitivně znárodněna a další vyhláškou č. 1433 téhož ministerstva z 28.6.1948 byla začleněna do národního podniku **PANAR, továrny na pánské prádlo, n.p., Praha I, Provaznická 13** (částka 126 Úředního listu I ze dne 4.7. 1948) jako **závod 205.**

Dne 28.7. 1949, vyhláškou ministerstva průmyslu č. 1347, se z n.p. PANAR vyčlenil nový národní podnik **ŠUMAVAN, továrny na pánské prádlo, Klatovy, Koldinova 14,**

a z dosavadního závodu 205 se stal **závod 07** tohoto nového podniku. Výrobní závod 07 byla v Podbranské ul. č. 38.

II. Dějiny a vývoj fondu

Písemnosti byly u původce využívány pouze z praktických hledisek, proto se jich zachovalo relativně málo. Zůstaly bez evidence uloženy v objektu firmy a spolu s ním se v roce 1949 staly součástí národního podniku Šumavan Klatovy, posléze Šumavan Vimperk. Z jeho podnikového archivu spolu s doklady dalších klatovských firem na výrobu prádla byly předány Státnímu oblastnímu archivu v Plzni 22.6. 1989. Zároveň s archivním fondem byl předán i jeho seznam, který ovšem předávané písemnosti neoznačoval zcela přesně.

III. Archivní charakteristika fondu

Výrobní prádla Kottal a Stadler existovala jako tovární provoz od roku 1889 (podle údaje Industrie-Compass Čechoslovenska z roku 1932/33, s.1762, byla firma založena již v roce 1857), její písemnosti však zůstaly zachovány pouze z let 1940 - 1949. (Z let 1943 - 1945 zůstaly po dočasných vlastnících z Aše Schmidtovi a Plommerovi v Klatovech pouze výplatní listiny.) Nejmladší písemnosti jsou navíc již z období, v němž dříve samostatný podnik se stal závodem národních podniků, nejprve Panar Praha a později Šumavan Klatovy. Vzhledem k tomu, že zaměstnanci zůstali stejní a zakázky i zákazníci rovněž, byly tyto písemnosti ve fondu ponechány jako posteriora.

Původní schéma ukládání písemností, pokud vůbec nějaké bylo, se nedochovalo. Písemnosti ve fondu se týkají záležitostí majetkových, účetních, obchodních a zčásti i zaměstnaneckých. Vzhledem k malému rozsahu písemností a k jejich postupné řadě byly ve fondu ponechány i výplatní listiny z let 1945 - 1949. Při pořádání, opět v souvislosti s malým rozsahem fondu a hlavně s nevelkou rozmanitostí písemností, nebyla provedena vnitřní skartace.

Písemnosti byly uloženy v balících a papírových krabicích různých rozměrů. Pravděpodobně některé z nich v minulosti utrpěly vlhkem, v době inventarizace jsou již zcela v pořádku a jejich čitelnost se snížila jen nepatrně.

IV. Stručný rozbor obsahu fondu

Torzo písemností, které se z činnosti firmy dochovalo, lze rozdělit do tří skupin. Nejméně rozsáhlá a nejmladší je obchodní korespondence se zákazníky a s podnikem již národním (Panar i Šumavan) z let 1948-50. Záznamy věcných kont, zejména pak platby peněžním ústavům, odběratelům a pohledávky u zákazníků (jmenovitě) a rozvážné účty jsou z let 1940 - 1942 a 1946 - 1948. Posledním typem písemností jsou pak výplatní listiny z let 1940 - 1949. Zachované doklady tak vypovídají především o obchodních a zaměstnaneckých záležitostech.

V. Záznam o vypracování inventáře

Písemnosti uspořádala a inventář k nim sestavila v roce 1998 PhDr. Eva Wasková.

V Plzni dne 21.5. 1998

PhDr. Eva Wasková

Inventární seznam

Inv. číslo kartonu	Obsah	Časový	Číslo rozsah
I. Vedení a správa závodu			
1	Výpisy z bankovních účtů Kottal a Stadler	1948	1
2	Korespondence závodu 205 s ústředím PANAR v Praze (dispozice k výrobě, soupis nemovitostí, obchodní zále- žitosti apod.)	1948-1949	1
3	Obchodní korespondence závodu 205 Panar s n.p. Baťa, Svit	1948-1949	2
4	Obchodní korespondence závodu 205 Panar (objednávky, dodací listy)	1948-1949	2
5	Korespondence závodu 07 s podnikem n.p. Šumavan, Klatovy (provozní záležitosti)	1949-1950	3
II. Zaměstnanci			
6	Mzdové listy	1949	4
III. Účetnictví			
7	Věcná konta: Peněžní ústavy	1939-1942	5
8	Věcná konta: Obchodní partneři, věřitelé	1940-1942	5

Inv. Číslo	Obsah	Časový rozsah	Číslo kartonu
9	Věcná konta: Nákup, režie, prodej	1940	6
10	Věcná konta: Nákup, režie, prodej	1941	6
11	Věcná konta: Nákup, režie, prodej	1946	6
12	Věcná konta: Nákup, režie, prodej	1947	6
13	Index k věcným kontům z let	1946-1947	6
14	Věcná konta: Peněž.ústavy, obchodní partneři	1947	7
15	Věcná konta: Zásoby, nákup zboží, fi- nanční účty, náklady, výnosy - pro- dej, kapitál - uzávěr, odběratelé, dodavatelé, peněžní ústavy	1948	8
16	Výplatní listiny	1940	9
17	Výplatní listiny	1941	9
18	Výplatní listiny	1942	10
19	Výplatní listiny	1943	11
20	Výplatní listiny	1944	11
21	Výplatní listiny	1945	12
22	Výplatní listiny	1946	12
23	Výplatní listiny	1947	12
24	Výplatní listiny	1948	13
25	Výplatní listiny	1949	13

Základní údaje o fondu a jeho inventáři:

Název fondu:	První klatovská parostrojní továrna na prádlo, Kottal a Stadler, Klatovy
Značka fondu:	Kottal Klatovy
Časový rozsah:	1939 - 1949 (1950)
Počet inventárních jednotek:	25
Počet evidenčních jednotek:	13 (13 kartonů)
Rozsah fondu v bm :	1,52
Místo uložení fondu :	SOA Plzeň, Sedláčkova 44
Stav ke dni :	21.5. 1998
Fond uspořádala a inventář sestavila :	PhDr. Eva Wasková
Počet stran :	8
Počet exemplářů :	5
Inventář schválil :	PhDr. Petr Mužík

Dodatek z r.2007 včleněn do kart.č. 2 - i.č. 4 - PhDr. Wasková.

Nově vymezené a revidované evidenční jednotky při GI 2012-2013

Název archivní pomůcky	První klatovská parostrojní továrna na prádlo, Kottal a Stadler, Klatovy
Značka archivního fondu:	Kottal Klatovy
Časový rozsah fondu:	1939-1949 (1950)
Počet inventárních jednotek:	25
Počet evidenčních jednotek:	23 (15 úředních knih, 4 kartotéky (inv.č. 7, 8, 14, 15), 4 kartony)
Rozsah fondu v bm:	1,52 bm
Stav ke dni:	16. ledna 2013
Vypracoval:	PhDr. Eva Wasková